

Tori Vallavalitsus
tori@torivald.ee

Teie 24.01.2023 nr 6-2.1/292
Meie 27.02.2023 nr 15-3/552-2

**Seisukoht Pulli ja Rütavere külade
piirkonna päikesepargi
detailplaneeringu algatamise kohta**

Tori Vallavalitsus esitas 24.01.2023 kirjaga nr 6-2.1/292 Rahandusministeeriumile vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõikele 6 ning planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 81 lõikele 1 Tori Vallavolikogu otsuse „Pulli ja Rütavere külade piirkonna päikesepargi detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“ eelnõu koos lisadega (lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) eelhinnangud).

Planeeringuala suurus on 291 ha, mis Pulli külas hõlmab Raja (73001:007:0182), Uueaasa (73001:007:0253), Juntsi-Jaak (73001:007:0032), Nasa (73001:007:0070) ja Juntsi Jüri (73001:007:0103) katastriüksuseid ning Rütavere külas Aaviku (73001:007:0242), Abja (73001:007:0108), Juntsi-Jüri (73001:007:0105), Kaarli (73001:007:0210), Nasa (73001:007:0071), Sopaaugu (73001:007:0023), Suureoja-Indriku (73001:007:0269) ja Suureoja-Juhani (73001:007:0270) katastriüksuseid. Kõikide katastriüksuste sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maid kasutatakse heina- või põllumaadena. Detailplaneeringu eesmärk on ca 115 ha suurusele alale päikeseelektrijaama kavandamine, sh paigaldatakse päikesepaneelid koos tugikonstruktsiooniga, keskpinge alajaamad, inventerid, kaablitrassid ja muud vajalikud tehnovõrgud.

Sauga valla üldplaneeringu (kehtestatud 2016) kohaselt jääb kogu planeeritud päikeseelektrijaam hajaasustusega alale, millele ei ole määratletud juhtotstarbeid. Osaliselt on ala maakasutusena määratletud põllumajanduse maa. Rütavere külas Juntsi-Jüri, Sopaaugu ja Aaviku katastriüksustel on osaliselt maakonna tasandi rohevõrgustiku tugiala, kavandatud päikeseelektrijaama alad aga rohevõrgustikuga ei kattu. Päikeseelektrijaamade temaatikat ei ole üldplaneeringus käsitletud.

Tutvunud esitatud materjalidega, märgime järgmist.

1. Detailplaneeringu algatamise otsuse eelnõust ei selgu, kas tegemist on üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga või mitte. Ruumilise arengu kavandamisel ning valla või linna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemisel on üldplaneering kohaliku omavalitsuse oluline töövahend. Üldplaneeringus sätestatud maakasutus- ja ehitustingimused on ühiskondlik kokkulepe ning vastavalt PlanS § 74 lõikele 5 on üldplaneering detailplaneerimise koostamise aluseks. Arvestades eeltoodut ja asjaolu, et PlanS 142 lõike 1 kohaselt võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut, palume detailplaneeringu algatamise otsuse eelnõud täiendada ja tuua välja, kas

detailplaneeringuga kavatsetakse üldplaneeringut muuta või mitte. Kui seda soovitakse, siis tuleb selgitada, milles seisneb üldplaneeringu muutmine.

Enne detailplaneeringu, sh üldplaneeringut muutva detailplaneeringu algatamist tuleb arvestada PlanS § 128 lõikes 2 sätestatud nõudeid. Selleks, et kohalik omavalitsus saaks hinnata detailplaneeringu kehtestamise ja elluviimise võimalikkust, on otstarbekas juba detailplaneeringu algatamise materjalides fikseerida asjaolud ja tuua välja põhjendused, mis selgitavad ja aitavad mõista üldplaneeringu muutmise eesmärki ja vajadust. Päikeseelektrijaama kavandamisel väärtuslikule põllumajandusmaale tuleb hinnata muuhulgas otstarbeka maakasutuse põhimõttest lähtuvalt planeeringuala sobivust päikeseelektrijaama rajamiseks – väärtusliku ja hea juurdepääsetavusega põllumajandusmaa piisavust piirkonnas ning nii ulatuslikul alal maakasutuse muutmise vajadust.

2. Pärnu maakonna planeeringu (kehtestatud 2018) kohaselt kattub valdav osa päikesepargi alast väärtusliku põllumajandusmaaga. Pulli külla planeeritava päikeseelektrijaama KSH eelhinnangu peatükis 3.6 „Mõju maakasutusele, maastikule ja kultuuriväätustega aladele“ on kirjeldatud, et *kuna päikeseparkide rajamise käigus säilib ala mullastik ja mullakoostis (ei toimu laiaulatuslikku kasvukihi koorimist ega eemaldamist), siis säilivad ka võimalused põllumajandustegevuse jätkamiseks nii päikeseparkide töötamise (heinamaana; väikeloomade karjatamine) ajal kui ka hilisemalt päikeseparkide likvideerimise järgselt. Antud asjaoluga on arvestatud ka väärtuslike põllumajandusmaade kaitse seaduse eelnõu väljatöötamise käigus ehk päikese- ja tuuleparkide rajamine väärtuslikule põllumajandusmaale on eelnõu kohaselt aktsepteeritav.*

Sama järeldus on toodud ka Rütavere külla planeeritava päikeseelektrijaama KSH eelhinnangu peatükis 1.2 ja 3.6. Lisaks on järeldatud, et päikesepargi kavandamisega pole oodata elustiku muutumist ega mitmekesisuse vähenemist kavandataval alal ega selle ümbruses.

Selleks, et ulatuslikul päikeseelektrijaama alal säiliks mullastik, ei toimuks elustiku muutumist ega mitmekesisuse vähenemist ja ala oleks võimalik ka päikesepargi töötamise ajal otstarbe kohaselt kasutada, palume täiendada KSH eelhinnanguid ning välja tuua vastavad meetmed (nt vältida herbitsiidide kasutamist päikeseelektrijaama alal, rajada päikesepaneelide vahel ehitustegevuse lõppedes liigirikas ja tolmeldajatele sobilik niidukooslus, võimaldada karjatamist, määrata detailplaneeringuga ehituslikud tingimused päikesepaneelide paigutamiseks, mis säilitaksid sobiva kasvukoha ja võimaldaksid ümbritseva ala kasutust heina- ja karjamaana). Detailplaneeringu koostamiseks ja selle elluviimiseks vajalikud meetmed fikseerida ka lähteseisukohtades.

3. Rütavere päikeseelektrijaama käsitlevas KSH eelhinnangu peatükis 1 „Kavandatava tegevuse mõjuala ulatus“ on kirjeldatud, et *tegevuse asukoht on nähtav tõenäoliselt riigi põhimaanteelt nr 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru. Võimalikku päikeseelektrijaama mõju maanteel liiklejatele aga käsitletud pole, sh peatükis 3.9 „Muud küsimused (loodusvarade kasutamine (sh maa, muld ja maavarad), jäätmete, valgus, soojus, kiirus ja lõhn, õnnetuste risk, mõju piirkonna teistele tegevustele ja mõjude kumulatiivsus)“.* Palume KSH eelhinnangut täiendada ning välja tuua, kas maanteel liiklejale võib päikeseelektrijaam avaldada mõju, kui suures ulatuses on päikeseпарк maanteelt nähtav. Hinnata mõju leevendamiseks päikeseparkide liigendamise vajadust.

4. Lähteseisukohtades on fikseeritud, et koostööd planeeringu koostamisel tehakse Keskkonnaameti, Transpordiameti, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ning Põllumajandus- ja Toiduametiga. Kaasatavateks on määratud piirinaabrid ja puudutatud isikud, Elektrilevi OÜ, Rahandusministeerium ja Maaeluministeerium.

Vallavolikogu otsuse eelnõus on selgitatud, et detailplaneeringu koostamise algatamise ja KSH algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta küsitakse seisukohta Keskkonnaametilt, Põllumajandus- ja Toiduametilt, Maaeluministeeriumilt ja Rahandusministeeriumilt.

Kui detailplaneeringu koostamiseks selgitatakse välja asjakohased koostöötegitajad, siis tuleb nendega koostööd teha kogu planeeringu menetluse käigus. St detailplaneeringu lähteseisukohtades nimetatud kõikidelt koostöötegitajalt oleks tulnud seisukohta küsida detailplaneeringu koostamise algatamise ja KSH algatamata jätmise otsuse eelnõu ja lähteseisukohtade kohta. Palume selle PlanS sätestatud põhimõttega detailplaneeringu koostamisel arvestada.

Selgitame, et PlanS § 127 lõike 1 kohaselt koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb. Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ kohaselt teeb planeerimisalase tegevuse korraldaja põhjendatud juhul koostööd ja kooskõlastab planeeringu ka §-s 3 nimetatuta juhtudel ja asutustega, kelle valitsemisalasse või tegevusvaldkonda küsimus kuulub. Sellisel juhul tuleb planeerimisalase tegevuse korraldajal koostöö tegemist ja planeeringute kooskõlastamist põhjendada, sealhulgas selgitada koostöö tegemise ja kooskõlastamise aluseks oleva küsimuse asjakohasust ning kuulumist vastava asutuse valitsemisalasse või tegevusvaldkonda. Kuna planeeringuala valdavalt asub Pärnu maakonna planeeringus näidatud väärtuslikult põllumajandusmaal ja Maaeluministeeriumi ülesanne on kujundada maakasutuspoliitikat, et tagada põllumajandusmaa sihipärane ja kestlik kasutus, palume Maaeluministeerium määrata lähteseisukohtades koostöötegitajaks.

Lisaks märgime, et vastavalt PlanS § 6 punktile 12 on planeeringu lähteseisukohad planeerimismenetluses algatamisel või pärast algatamist koostatav dokument, milles planeeringu koostamise korraldaja annab muuhulgas ülevaate planeeringu koostamisse kaasatavatest isikutest. Kuna lähteseisukohad koostatakse konkreetse detailplaneeringu jaoks, tuleb selles PlanS-s sätestatud nõuet täpsustada ja loetleda kinnisasjad, kelle omanikke planeeringu koostamisse kaasatakse.

5. Rahandusministeerium on seisukohal, et detailplaneeringu KSH menetlust pole otstarbekas algatada juhul, kui KSH eelhinnanguid on täiendatud ning põhjendatult leitud, et tegevusega tõenäoliselt ei kaasne olulist keskkonnamõju ning detailplaneeringu koostamisel ja elluviimisel arvestatakse KSH eelhinnangutes ja vallavolikogu otsuse eelnõus välja toodud leevendavate meetmetega. Vastavalt PlanS § 4 lõike 2 punktile 5 tuleb detailplaneeringu koostamisel hinnata ka selle elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. PlanS § 126 lõike 1 punktile 12 on võimalik detailplaneeringu koostamise käigus määrata vajalikud keskkonnatingimusi tagavad nõuded. Palume eeltooduga detailplaneeringu koostamisel arvestada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekancler

Raine Viitas 715 5865, Raine.Viitas@fin.ee